

Ranunculus gregarius

Nomenclatuur/etymologie

De wetenschappelijke naam *Ranunculus gregarius* werd in 1804 gepubliceerd door de Portugese botanicus Félix de Avelar Brotero. De geslachtsnaam *Ranunculus* is afgeleid van het Latijnse woord *rana*, wat 'kikker' betekent, en is een verkleinwoord. Dit verwijst naar de voorkeur van veel soorten binnen dit geslacht voor vochtige of drassige standplaatsen, vergelijkbaar met kikkers. De soortnaam *gregarius* is Latijn voor 'gregarius', 'gezamenlijk levend' of 'in kudden voorkomend', wat mogelijk duidt op de groeiwijze waarbij de plant in groepen of dicht bij elkaar voorkomt.

Taxonomie

Ranunculus gregarius is een soort binnen het geslacht van de Ranonkels en behoort tot de familie *Ranunculaceae*. De soort wordt door Kew Gardens geaccepteerd als een geldige naam.

- *Rijk: Plantae*
- *Orde: Ranunculales*
- *Familie: Ranunculaceae* (Ranonkelfamilie)
- *Geslacht: Ranunculus*
- *Soort: Ranunculus gregarius*

Foto NRV: NN

Synoniemen

Een belangrijk homotypisch synoniem is *Ranunculus chaerophyllos* var. *gregarius* (Brot.) DC. Dit wijst erop dat de soort in het verleden ook wel als een variëteit van *Ranunculus chaerophyllos* werd beschouwd. Andere synoniemen die in de literatuur voorkomen zijn *Ranunculus henriquesii* Freyn en *Ranunculus hollianus*.

Variëteiten en cultivars

Ranunculus gregarius is een botanische soort die van nature voorkomt op het Iberisch Schiereiland en wordt zelden als zodanig in cultivars in de handel aangeboden. De vele commerciële ranonkelcultivars, zoals de populaire 'Ticolote', 'Elegance', 'Hanoi' of de 'Pon Pon' series, behoren over het algemeen tot de soort *Ranunculus asiaticus* (Perzische ranonkel) en niet tot *R. gregarius*. Specifieke cultivars van *R. gregarius* zijn niet wijdverbreid of bekend.

Familie

Ranunculus gregarius behoort tot de *Ranunculaceae*, de Ranonkelfamilie. Dit is een grote familie die veel kruidachtige planten omvat, waaronder de boterbloem, anemoon, ridderspoor en nieskruid, die vaak giftige bestanddelen bevatten.

Hoogte

Over de exacte hoogte van *Ranunculus gregarius* is minder specifieke informatie in de context van de tuinbouw dan over *R. asiaticus*. Als een tuberous geofyt uit subtropische gebieden is de groeihoogte waarschijnlijk relatief laag tot middelhoog, vergelijkbaar met veel wilde ranonkelsoorten, mogelijk tot 30 centimeter.

Bloemkleur

De bloemkleur van de botanische soort *Ranunculus gregarius* is, zoals gebruikelijk bij de ranonkels, waarschijnlijk geel, hoewel nauwkeurige, specifieke beschrijvingen voor deze wilde soort schaars zijn. De meeste *Ranunculus* soorten hebben de typische glanzend gele bloemblaadjes.

Bladkleur

Het loof van de plant is waarschijnlijk groen, typisch voor ranonkels die vaak diep ingesneden of gedeelde bladeren hebben. Aangezien de soort een knolgewas is, sterft het blad na de bloei af.

Bloeiperiode

Als een knolgewas met een herkomst uit Zuid-Europa, vindt de bloei in het algemeen plaats in de lente of vroege zomer, nadat de winterkou is verdwenen. De bloeiperiode ligt waarschijnlijk rond april tot juni, vergelijkbaar met veel mediterrane knolranonkels.

Standplaats

Ranunculus gregarius is een knolvormige geofyt. Het gedijt op goed gedraineerde grond. Vanwege zijn herkomst uit de warmere gebieden van het Iberisch Schiereiland prefereert het waarschijnlijk een zonnige standplaats.

Herkomst

De soort is inheems in het Zuid-Centrale en Zuidwestelijke Iberisch Schiereiland, wat overeenkomt met delen van Portugal en Spanje. Het groeit van nature voornamelijk in het subtropische bioom.

Soort gewas

Het is een kruidachtige, overblijvende plant die groeit vanuit knollen (*tuberous geophyte*). Dit betekent dat de plant een droge of ongunstige periode overleeft door ondergronds in de knol op te slaan.

Vermeerderingswijze

De meest natuurlijke vermeerderingswijze is door middel van knollen en zaad. Voor commerciële doeleinden van ranonkels wordt vaak gebruik gemaakt van zaad, of van in-vitro vermeerdering.

Klimaatzone

Ranunculus gregarius is inheems in een subtropisch bioom. Dit suggereert een voorkeur voor mildere winters dan Centraal-Europese soorten. De plant is geschikt voor regio's met een mediterraan of gematigd klimaat.

Insecten

Zoals de meeste ranonkelsoorten is *Ranunculus gregarius* een drachtplant en wordt de bloem bezocht door insecten, waaronder honingbijen, hommels en vlinders, voor nectar en stuifmeel. Het stuifmeel van ranonkels kan echter licht giftig zijn voor bijenlarven bij een te eenzijdig dieet.

Bronvermelding

<https://powo.science.kew.org/taxon/urn:lsid:ipni.org:names:712842-1>

<https://www.hollandbulbmarket.nl/en/products/ranunculus>

<https://www.allesoverbloembollen.nl/bloembollen-soorten/zomerbloeiende-bolgewassen/ranunculus/>

Samenvatting

Onderwerp	Resultaat
Nomenclatuur/etymologie	<i>Ranunculus</i> (verkleinwoord van kikker); <i>gregarius</i> (gezamenlijk levend, in kudden voorkomend).
Taxonomie	Rijk: <i>Plantae</i> , Orde: <i>Ranunculales</i> , Familie: <i>Ranunculaceae</i> , Geslacht: <i>Ranunculus</i> , Soort: <i>Ranunculus gregarius</i>
Synoniemen	<i>Ranunculus chaerophyllos</i> var. <i>gregarius</i> , <i>Ranunculus henriquesii</i> , <i>Ranunculus hollianus</i>
Variëteiten en cultivars	Geen cultivars wijdverbreid of bekend in de handel.
Familie	<i>Ranunculaceae</i> (Ranonkelfamilie)
Hoogte	Laag tot middelhoog, waarschijnlijk tot 30 centimeter.
Bloemkleur	Waarschijnlijk geel, glanzend.
Bladkleur	Groen, vaak diep ingesneden of gedeeld.
Bloeiperiode	Lente tot vroege zomer (circa april tot juni).
Standplaats	Zonnig, goed gedraineerde grond.
Herkomst	Zuid-Centraal en Zuidwestelijk Iberisch Schiereiland (Portugal, Spanje).
Soort gewas	Kruidachtige, overblijvende plant, knolvormige geofyt.
Vermeerderingswijze	Knollen, zaad.
Klimaatzone	Mediterraan/subtropisch, geschikt voor gematigde klimaten.
Insecten	Trekt bestuivers (bijen, vlinders) aan voor nectar en stuifmeel.